

Шакіна Наталія Анатоліївна, аспірант

Донецький національний технічний
університет

ІННОВАЦІЙНА МОДЕЛЬ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Інновації є складним економічним та організаційним процесом, який спирається на використання двох видів потенціалів – наукового, новітніх технологій і техніки, з одного боку, та інтелектуального, пов'язаного із здатністю менеджменту впроваджувати інновації на всіх стадіях виробничої та комерційної діяльності, - з другого. Важливим елементом цього процесу є його інвестиційне забезпечення – знаходження та раціональне використання значних фінансових коштів. Залучення приватних, державних або змішаних інвестицій за їх певними резервами, що можуть компенсувати підвищений ризик, забезпечує вихід на якісно вищий рівень господарювання [1].

В Україні зберігся масштабний науковий комплекс, усе ще здатний ефективно продукувати результати світового рівня. Однак науково-технічна та інноваційна сфера не виконує належним чином роль джерела економічного зростання. Ключові проблеми полягають в тому, що:

- темпи розвитку й структура науково-технічної та інноваційної сфери не відповідають попиту на передові технології з боку економіки;
- пропонувані наукові результати світового рівня не знаходять застосування в економіці через низьку сприйнятливість підприємницького сектору до інновацій;
- у науково-технічній та інноваційній сфері триває втрата кадрів і скорочення матеріально-технічних засобів.

Існує загроза переорієнтації вітчизняної науки на вирішення проблем інноваційного розвитку інших країн і перетворення України на експортера товарів і послуг з низьким рівнем доданої вартості, у тому числі у сфері інтелектуальної праці.

Причинами виникнення проблем є:

- скорочення фінансування науково-технічної та інноваційної сфери;
- неефективність системи фінансування української науки;
- законодавчі обмеження, що ускладнюють фінансування наукової сфери;
- відсутність дієвих економічних стимулів, які заохочували б суб'єктів господарської діяльності здійснювати технологічну модернізацію своїх підприємств шляхом активного запровадження нових науково-технічних розробок.

Тому, основною метою державної політики в сфері створення конкурентоздатної інноваційної соціально-орієнтованої моделі розвитку економіки є:

1) формування фіскальних, адміністративних та регуляторних умов для масового створення нових інноваційних компаній в усіх секторах економіки з акцентом на стратегічні галузі;

2) створення умов для появи нових територіальних центрів росту та позитивної динаміки розвитку традиційних центрів в місцях концентрації промислового, аграрного та інноваційного потенціалу України. Впровадження нової програми по зниженню масштабів нерівності областей та регіонів;

3) розвиток людського потенціалу держави згідно з принципами розвитку можливостей кожної людини і підвищення конкурентоздатності людського капіталу в цілому;

4) збільшення рівня забезпеченості державою економічних свобод громадян та підприємств. Подолання корупційних та адміністративних перепон в даній сфері;

5) формування загальнодержавної інноваційної системи. Інтеграція системи освіти з системою наукових досліджень та виробництвом. Стимулювання розвитку ринку інтелектуальної власності. Посилення державної

підтримки та створення умов для підтримки з боку представників бізнесу науково-технічного комплексу. Розробка механізмів впровадження інновацій і винаходів українського виробництва;

6) реалізація аграрного та промислового потенціалів України;

7) формування конкурентоздатної транспортної інфраструктури, яка б могла забезпечити повномасштабну реалізацію транспортного потенціалу України та стимулювала розвиток промисловості й орієнтованих на експорт галузей економіки;

8) створення ефективної системи реалізації існуючих ринкових механізмів щодо можливостей регулювання та впливу держави на ситуацію на стратегічно важливих для національної безпеки України внутрішніх ринках продукції;

9) підвищення рівня соціальної відповідальності представників бізнесу. Стимулювання підприємців до проведення благодійності та реалізації соціальних програм;

10) перехід від системи незабезпечених державою гарантій прав громадян щодо соціального захисту до ефективної системи захисту, як на загальнодержавному рівні, так і на рівні регіонів.

Впровадження вищеназваних рекомендацій дозволить нашій державі сформувати конкурентоздатну модель економічного розвитку засновану на інноваційній соціально-орієнтованій складовій. Що, в свою чергу, дозволить Україні наблизитися у своєму економічному розвитку до високо розвинутих держав, що мають конкурентоздатну позицію на мировому ринку.

Література:

1. Будкін В. Інноваційна модель розвитку національних економік / В. Будкін // Економіка України. – 2010. - №6. – С. 67-78.